

Adio, Nicolae Teodoreanu!

Vreau să cred

Ființă luminoasă și liniștită, răspândind un aer în care seriozitatea și delicatetea, modestia și harul se îmbinau tainic cu răbdarea, răgazul și profunzimea, **Nicolae Teodoreanu** a fost un om dăruit de la Dumnezeu cu duhul blândeții, un om la care cu toții am ținut, și care, printr-o piruetă neverosimilă a destinului, s-a retras subit din mijlocul nostru, dintr-odată. Compozitor de mare rafinament sonor, cunoscător în detaliu al muzicii de avangardă, dar și al tradiției bizantine psaltice, al muzicii electronice și a arsenalului său tehnic, etnomuzicolog de forță, cercetător dedicat și minuțios al muzicii tradiționale românești, Nicolae Teodoreanu făcea parte dintr-o generație ce, după 1989, a avut ocazia să-și perfecționeze studiile muzicale în străinătate (la Viena și Berlin), să crească într-o mentalitate cosmopolită, dar știind să prețuiască și valorile culturii autohtone, să predea mai departe tinerilor studenți de la Universitatea Națională de Muzică din București, al cărui colaborator a fost vreme îndelungată, câte ceva din sufletul și spiritul său olimpien, nobil și calm.

Cei din generația sa, dar sunt convins că și profesorii, dar și studenții săi, cu toții l-am iubit pe Nucu și îi simțim lipsa într-un mod nespul! Ni se părea că era mai tânăr decât era în fapt, iar sobrietatea lui ne dădea siguranță, de parcă în prezența sa totul se liniștea, ca în prezența unui duhovnic înțeleghător. Aducea oriunde se afla un aer de înțelept, combinat cu o mireasmă de adolescent. Era bun și introvertit. Nu vorbea decât dacă-l întrebai, iar intervențiile sale erau un model de echilibru, cuvinte potrivite și bun simț. Încă nu realizez pe de-a-ntregul această "ridicare" a sa din lumea noastră. Căci așa resimt această plecare a lui Nucu: ca pe o ascensiune, ca pe o reintegrare în lumea celor asemeni sieși. Ca pe o întoarcere în lumea din care plecase cândva, înainte de naștere. Vreau să cred și sper din toată inima că, poate, undeva sus, i s-a deschis o ușă și o voce caldă, părintească, ia spus: "Bun venit acasă, Nucu!"

Dan DEDIU

Gânduri la despărțirea de Nicolae Teodoreanu

Sunt momente când rațiunea omenească rămâne complet neputincioasă în fața unor evenimente pe care nu le înțelegem. În aceste momente sufletul este cel care se impune în fața gândirii, prin sentimente și trăiri paradoxale. Un astfel de moment este și despărțirea, neașteptată și bruscă, de cineva apropiat, de cineva drag. Un astfel de moment trăim și noi, cu toții, astăzi, la despărțirea de dragul nostru coleg și prieten Nicolae Teodoreanu.

Ce s-ar putea spune despre un om pe care-l cunoști de peste patru decenii, așa cum l-am cunoscut eu, din adolescență

și până la vârsta deplinei maturități? Sunt nenumărate crâmpie de amintiri, intersecții intelectuale și sufletești, momente și trăiri intense.

Nicolae Teodoreanu, compozitor și etnomuzicolog, dascăl și cercetător, și-a legat destinul creator de întâlnirea cu oameni providențiali, așa cum avea să-i denumească, într-un interviu pe care l-a acordat, anul trecut, Andrei Apostu (în Revista Muzica, serie nouă, anul XXVIII, nr. 6, 2017, p. 3-26): compozitorii români Aurel Stroe, Anatol Vieru, Corneliu Dan Georgescu și, nu în ultimul rând, Ștefan Niculescu. Ulterior, el și-a consolidat pregătirea și gândirea componistică prin intermediul unor burse naționale și internaționale prestigioase, pe care le-a câștigat prin concurs. Unele dintre lucrările sale au fost recompensate cu premii ale Academiei Române și ale Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România.

Creația sa muzicală a cuprins lucrări simfonice, corale și camerale, autorul vădind, de-a lungul timpului, preocupări și viziuni stilistice diverse. Orientat, inițial, pe utilizarea creativă a melosului folcloric, Nicolae Teodoreanu și-a găsit, în ultimii ani, o preocupare constantă din valorificarea muzicii bizantine, pe care a studiat-o cu atenție și cu pasiune, dorind să cuprindă structurile sonore ale cântului bizantin în lucrările muzicale proprii. Una dintre lucrările reprezentative pentru căutările sale în acest domeniu o reprezintă *Variațiuni-Varis pentru bariton (psalt)* și *ansamblu instrumental* (2007), dedicată Ansamblului Archaeus și arhidiaconului Mihail Bucă, Protopsaltul Catedralei Patriarhale din București.

Personalitate marcată de un subtil rafinament intelectual, Nicolae Teodoreanu a fost, în egală măsură, și un excepțional etnomuzicolog, activitate pe care a desfășurat-o, timp de aproape trei decenii, în calitate de cercetător în cadrul Institutului de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu” al Academiei Române. Formarea lui în domeniul etnomuzicologiei este datorată, ca și pentru noi, unii

dintre colegii săi în acest domeniu, unei mari doamne a școlii românești de folclor muzical și etnomuzicologie, distinsa profesoară Cristina Rădulescu-Păscu, plecată și ea, mult prea devreme din această lume, asemenea prietenului și colegului nostru Nicolae Teodoreanu, la vârsta deplinei maturități creatoare.

Bun cunoscător și profund admirator al scrierilor teoretice ale lui Constantin Brăiloiu, privind folclorul muzical românesc, Nicolae Teodoreanu a studiat și aprofundat, în egală măsură, și muzicile tradiționale europene și extraeuropene, precum și muzicile savante globale. Membru al Consiliului Internațional pentru Muzică Tradițională, el a fost și co-fondator al Societății Române de Etnomuzicologie, a organizat conferințe și reuniuni științifice naționale și internaționale, a publicat numeroase studii și articole de certă valoare științifică și documentară.

Nu în ultimă instanță, activitatea didactică a lui Nicolae Teodoreanu, în cadrul Universității Naționale de Muzică din București, a lăsat o amprentă puternică asupra generațiilor de studenți care au avut privilegiul să-l aibă profesor, atât în domeniul etnomuzicologiei, cât și al componisticii.

Nicolae Teodoreanu

